Beredningen för psykisk hälsa

SOR BUP

2026-10-22

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

- **Emma Eckerdal**, verksamhetschef, NU - sjukvården
  Ny ordförande SOR BUP
- **Erika Ekstrand**, koncernkontoret, koordinator
- **Eva Blixt**, verksamhetschef Sjukhusen i väster
- **Björn Järbur**, förvaltningsdirektör NU-sjukvården

Kontaktperson för SOR BUP

Mer info om Samordningsråd barn- och ungdomspsykiatrin (SOR BUP)

Produktion och vårdgaranti

Antal väntade på första besök under perioden 1 augusti till 31 augusti

Antal som väntat över 30 dagar

År	**Antal** Exklusive Könsidentitetsmottagningen	**Antal** Inklusive Könsidentitetsmottagningen	**Antal** Väntande Könsidentitetsmottagningen
2022	127	381	254
2023	425	702	277
2024	348	512	164
2025	239	346	107
2026	284	359	75

BUP och En väg in - Power BI Report Server

Antal väntade på första utredning under perioden 1 augusti till 31 augusti

Antal som väntat över 30 dagar

År	**Antal** Exklusive Könsidentitetsmottagningen	**Antal** Inklusive Könsidentitetsmottagningen	**Antal** Väntande Könsidentitetsmottagningen
2022	1425	1427	2
2023	1356	1358	2
2024	1472	1479	7
2025	1047	1052	5
2026	706	710	4

BUP och En väg in - Power BI Report Server

Antal väntade på första behandling under perioden 1 augusti till 31 augusti

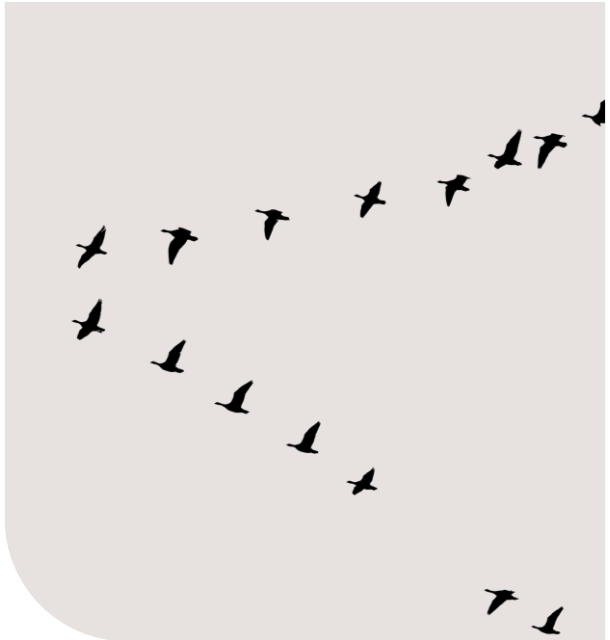
Antal som väntat över 30 dagar

År	**Antal** Exklusive Könsidentitetsmottagningen	**Antal** Inklusive Könsidentitetsmottagningen	**Antal** Väntande Könsidentitetsmottagningen
2022	525	525	0
2023	801	801	0
2024	1598	1598	0
2025	2153	2153	0
2026	2206	2206	0

BUP och En väg in - Power BI Report Server

Framgångar

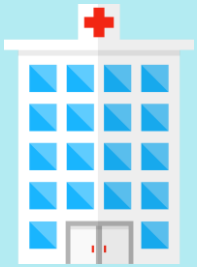
Samordning

- Den gemensam riktningen i SOR ökar möjligheten för gemensamma arbetssätt och en regional jämlik barn och ungdomspsykiatri
- Kunskapsstöd för psykisk hälsa (KPH) ger stöd utvecklingsarbetet.
- Representation av akademin leder till förankring i forskningsfältet
- Gemensamma ansökningar till statsbidrag ökar möjligheten till beviljade statsbidrag (Utvecklingsmedel, omställningsfonden, innovationsfonden)
- Situationen i slutenvården, har lett till ett ökad samarbete och en ökad förståelse för likheter och olikheter inom förvaltningarna
- **Relationella synergieffekter av samordningen**, leder till att förvaltningarna hjälper och stöttar varandra i verksamhetsnära frågor exempelvis avseende arbetssätt, rutiner och lokala dokument
  - SÄS föräldrautbildning ADHD-Ung är ett exempel på ett lokalt arbete, som implementerats inom hela regionen med stöd av KPH

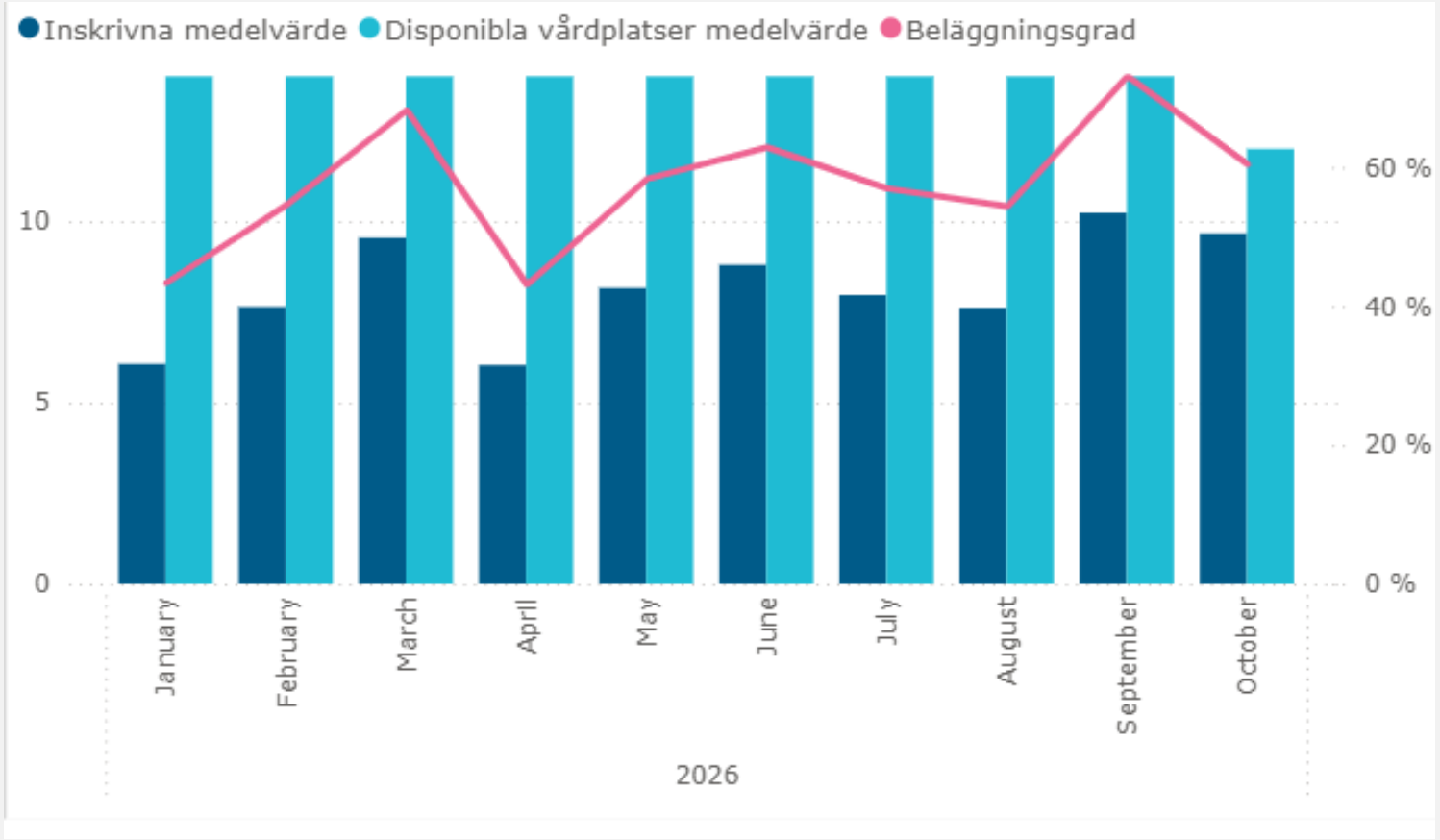
Framgångar

Slutenvård

- Det regionala samarbetet avseende slutenvården inom BUP
  - 14 vårdplatser (Sahlgrenska universitets sjukhuset (SU) och Södra Älvsborgssjukhus (SÄS))
- Rutiner och arbetssätt har etablerats mellan
  - Skaraborgs sjukhus (SKAS) och Sahlgrenska universitetssjukhuset (SU)
  - NU-sjukvården och Södra Älvsborgs sjukhus (SÄS)
- Slutenvårdssituationen har stabiliserats och det har skapats hållbara regionala arbetsformer för att öka patientsäkerheten
- Beläggningsgraden under 2026 ligger mellan 40-60 procent på akutvårdsavdelningen BUP SU och akutvårdsavdelningen BUP SÄS
- Förstärkta insatser inom öppenvården med kompensatoriska åtgärder (mobila insatser och dagvård), har minskat behovet av slutenvård och är en viktig del i eftervården

Översikt disponibla vårdplatser och beläggningsgrad 2026

[Vårdplatser - Power BI Report Server]

En väg in

Barn, unga och vårdnadshavare

- En tydlig enkel kontaktväg
  - Behöver inte navigera mellan vårdnivåerna
- Enklare väg till rätt vårdnivå
  - Triagerar och bedömer behoven direkt. Risken minskar för att patienten bollas runt mellan olika instanser, eller sätts på fel väntelista
- Ökad tillgänglighet
  - Går att ringa direkt för råd, egenvårdsråd eller få en direktbokad tid utifrån symtombild till rätt BUP-mottagning

Elevhälsa och primärvården

- Kan vid samtycke föra över patienten genom samverkanssystemet SAMSA till rätt vårdcentral
- Ge Stöd till Elevhälsan och Primärvården
  - Konsultationsstöd och rådgivning
- Stöd vid remisskrivning

Avlastning för BUP

- Hanterar och bedömer alla remisser inom regionen
- Ökad klinisk tid för patienter som tillhör specialistpsykiatrin
- Jämlika och enhetliga bedömningar
- Direktbokning till första besöket

Framgångar

Statsbidrag och forskning

- SU, SÄS och NU-sjukvården (NU) har gemensamt sökt statsbidrag för Adolescent Attempted Suicide Short Intervention Program (Ado-ASSIP) som är en korttidsbehandling som tillägg till ordinarie behandling efter suicidförsök
- Syftet är att utveckla en utvärderingsbar behandlingsmetod till ungdomar som gjort självmordsförsök
  - I ett pilotprojekt och inom ramen för ett forskningsprojekt
  - SKAS planeras vara kontrollgrupp
- Ett pågående arbete inom regionen som har pågått under två år
- 300 000 kr från omställningsfonden och 400 000 kr i statsbidrag
- Det finns ett pågående arbete med att söka ytterligare medel från omställningsfonden
- Förhoppningen är att implementering av Ado-ASSIP, på sikt är en del i utvecklingen av suicidprevention inom BUP VGR, i linje med den nationella strategin *”Det handlar om livet”*

Det handlar om livet

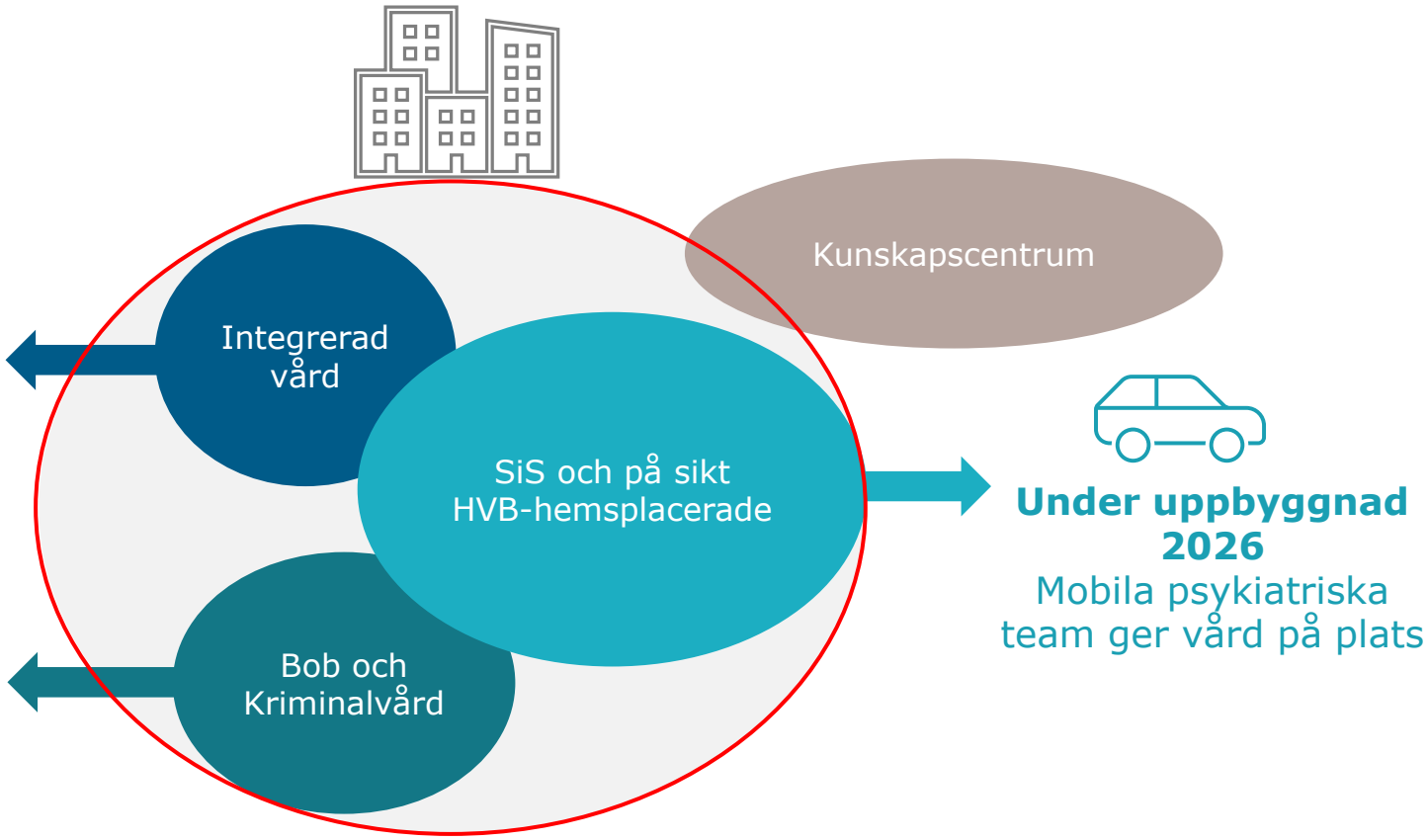
[Nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention: Det handlar om livet - Socialstyrelsen]

En regional BUP-enhet: Allvarligt normbrytande beteende (ANB)

Nytt regeringsuppdrag 2025-2027
Utveckla integrerad vård på utvalda SiS-avdelningar

Bob-samverkan
Bygga upp gemensamma regionala strukturer. Verka för snabba psykiatriska vårdinsatser.

Kriminalvården
Psykiatriska insatser på häkte och anstalt

Under uppbyggnad 2026
Mobila psykiatriska team ger vård på plats

Barn och unga i organiserad brottslighet (Bob)

- Ett regeringsuppdrag med en samverkansstruktur på nationell, regional och lokal nivå
- Syftet är att utveckla stödet för att förhindra att barn och unga involveras i organiserad brottslighet. Understödja praktiska insatser som riktas till redan brottsaktiva barn och unga
- Målet är att effektiva och ändamålsenliga insatser och åtgärder används för målgruppen
- Organisering
  - Det nationella Bob-rådet leds av Polismyndigheten
  - Regionala Bob-råden består av polis och länsstyrelse
  - Polisen har samordningsansvar på den lokala nivån
- Lokal Bob-samverkan ska byggas upp, lokala förutsättningarna styr arbetet

Bob-guide. En guide för lokal Bob-samverkan

Nuläge Bob i Region Väst

- BUP i VGR deltar, eller fått förfrågningar om att delta i: Fyrbodal, Skaraborg (på gång), Borås, Hisingen, Mölndal (Syd), Centrum, Nordost, Lerum (på gång).
- Olika mötesstrukturer; digitalt/fysiskt, varannan vecka – var fjärde vecka.
- BUP:s deltagande viktigt – ge generella råd kring remisser och för att bedöma vårdnivå

Behandlingsinsatser för barn 0-5 år med lindrig psykisk hälsa

- Fyra mottagningar - Psykisk hälsa småbarn
  - Erbjuder behandlingsinsatser för alla barn 0–5 år med lindrig psykisk ohälsa inom Västra Götaland
  - De insatser som erbjuds gäller definierade tillstånd där behandlingsinsatser kan göras
- Sjukhusen i väster (BUP och Barn och unga)
  - Kungälv och Gamlestaden
- Skaraborgs sjukhus (BUP)
  - Skövde och Mariestad.

Remissväg för barn 0 - 5 år med lindrig psykisk hälsa

Förstärkt dagvård vid ätstörning – regional lägesbild

- Verksamhet i drift inom delar av regionen (SKAS, NU, SU)
- Rekryteringar genomförda i samtliga förvaltningar
- Flera uppstarter under hösten/vintern (SV, SÄS)
- Mobila arbetssätt som komplement till dagvård

Satsningen har möjliggjort rekryteringar, nya arbetssätt och etablering av dagvård i hela regionen. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till bemanning, lokaler och full implementering.

Regional lägesbild

NU-sjukvården i drift

I drift sedan januari 2026

4 dagar i veckan, 4-6 veckor

SU etablerad men ansträngd

I drift, men inte alla platser

Mobilt team som komplement

Skaraborg

Startar december

Gemensam BUP o VUP

SÄS under uppbyggnad

Lokalfråga hanteras

Rekrytering pågår

SV – nära uppstart

Lokaler färdigställda, rekryterat

Uppstart inom kort

Utmaningar

Samordning

- Förvaltningars förutsättningar, skiljer sig åt i flera avseenden exempelvis storlek, avstånd och geografi, vilket påverkar rekryteringsmöjligheter och bredden av vårdutbud enligt regionala och nationella kunskapsstöd
  - Svårigheter att skapa förutsättningar som ryms inom en exakt lika mall eller form
- Arbetet i SOR för en gemensam riktning i relation till respektive förvaltnings autonomi
  - Yrkessammansättningen ser olika ut exempelvis tillgång till logoped, arbetsterapeut och specialpedagog
  - Arbetet kring bokningsbara tider
  - Tolkningar avseende registreringar av orsakskoder och KVÅ-koder

Samordning

- Skapa en gemensam förståelse för förvaltningarnas förutsättningar och arbeta vidare med gemensamma arbetssätt, öka förståelsen för när det finns behov av lokala anpassningar
- Minska skillnaderna i ”glappet” som uppstår mellan den gemensam riktningen i SOR i relation till respektive förvaltnings autonomi
- Långsiktig planering av det gemensamma strategiska arbetet
- Få stöttning av KPH i utmaningarna och i implementeringen av kunskapsstöd och arbetssätt
- Skapa förutsättningar för samordning av det regionala strategiska arbetet, som behöver ske mellan samordningsråden

Tillgängligheten

- Det finns fortsatta utmaningar avseende tillgängligheten inom BUP VGR, framförallt avseende behandling och utredning, men också i delar för första besök
- Verksamhetens nuvarande budget och produktionskapacitet är inte tillräckliga för att möta vårdbehovet och samtidigt minska befintliga vårdköer.
- Nuvarande PK-volymer medför därför en kvarstående eller ökande kö, med försämrad tillgänglighet som följd. Att korta köerna kräver antingen ökad kapacitet eller tydliga prioriteringar inom befintlig ekonomisk ram.

VGR:s tillgänglighetsprojekt bygger vidare på BUP:s tidigare strukturer

Aktuella strukturer inom BUP

- Regiongemensamma enheter och processer finns genom En väg in (EVI) och regional utredningsenhet (RU)
- Verktyg för datadriven planering och uppföljning framtagna och implementerade
- Strukturer för regiongemensamt utvecklingsarbete skapade och aktiva

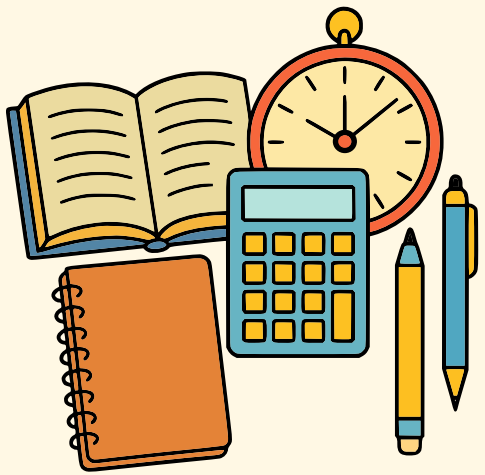
Under 2026 har utvecklingen drivits vidare genom ett riktat utvecklingsarbete

- Verksamhetscheferna i SOR BUP leder arbetet
- De regionala arbetsgrupperna arbetar fram underlag tillsammans
- Externt analys- och projektledningsstöd

Tillgänglighetsarbetet inom BUP

- Arbete pågår med att kartlägga och ta fram enhetliga vårdprocesser och registreringsrutiner
  - Första besök
  - Utredning
  - Behandling
  - Registreringslathund
  - Piloter Bokningsbara tider
- Syftet är att förbättra underlaget för verksamheternas planering och uppföljning
- Processbeskrivningarna tydliggör vad som görs när, av vem och hur det ska registreras

Hantera inflödet av neuropsykiatriska utredningar och eftervården

- 72, 1 procent av accepterade vårdbegäran under perioden 260101-260927 är neuropsykiatrisk frågeställning
- Överhängande risk för undanträngningseffekter för andra psykiatriska tillstånd
- Insatser efter genomförda utredningar exempelvis
  - Psykoedukation
  - Läkemedelsbehandling
  - Läkemedelsuppföljning

Neuropsykiatriska utredningar

- Det finns behov av att i resursplaneringen i VGR, ta ställning till hur stor del av vårdens resurser ska gå till neuropsykiatriska utredningar och insatser efter utredning
- BUP önskar regional och nationell vägledning för att hantera det ökade söktrycket och att efter utredningar hantera eftervården
- Inom BUP kan det bli aktuellt med ransonering av vård, utifrån befintliga resurser

Framtidsspaning

Framtidsspaning

- Förändrade arbetssätt- öka andelen distanskontakter. Exempelvis att implementera internetbaserad terapi från Barn- och Internetprojektet (BIP), exempelvis vid tvångssyndrom och tics
  - Kan det eventuellt ske i en samverkan mellan förvaltningarna?
- Kapacitetsplanering/styrning
- ~~U~~tveckla tydliga vårdflöden
  - En del patienter behöver få mer, andra mindre
- Ökat samarbete mellan förvaltningarna avseende insatser och målgrupper
- Fortsatt intensifierat arbetet med att förbättra likvärdiga registreringar, för att förbättra möjligheten till uppföljning och jämförelser
- Arbeta vidare med att implementera kunskapsstöd, som ska komma till nytta för patienterna inom BUP
- Spridning av nya metoder och insatser
- Söka medel för fortsatt regionalt arbete med tillgängligheten

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN